

ÁLLATVÉDELEM

Az Országos Állatvédő Egyesület tagjai és a Magyarországi Állatvédő Egyesületek Szövetségéhez csatlakozott egyesületek tagjai külön előfizetés nélkül, tagdíjuk fejében kapják

AZ „ORSZÁGOS ÁLLATVÉDŐ EGYESÜLET“ ÉS A „MAGYARORSZÁGI
≡ ÁLLATVÉDŐ EGYESÜLETEK SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE ≡
BUDAPEST IX., ERNŐ-UTCA 11—13. SZ. TELEFON 85—12

Ezen lap közleményeinek utánnyomását nemcsak szívesen megengedjük, hanem tisztelettel kérjük is
Megjelenik egyszer havonként
Előfizetési ára 1 évre 2 korona

TARTALOM: Meghívó. — Gyümölcsstermelés és madárvédelem. — Sodronyfészkek hasznos madarak számára. — Felhívás madárvédelemre. — *Egyesületi és szövetségi hírek:* A kolozsvári állatvédő egyesület évi közgyűlése. — A soproni állatvédő egyesület választmányi ülése. — A Sárosvármegyei Állat- és Madárvédő Egyesület választmányi gyűlése. — Az országos állatvédő egyesület körlevele az összes m. kir. tanfelügyelőségekhez. — Egyesületi apró hírek. — Kérelem a madarak és fák napjáról szóló értesítések beküldése tárgyában. — A „Madarak és Fák Napja“ tárgyában kiírt pályázat. — *Szemle:* Az „Orsz. Ifj. Madárvédő Liga“ támogatása. — *Irodalom:* „A Szentgotthárdi Á. V. E. évi jelentése az 1909. évről.“ — „Társadalmunk madárvédelme.“ — „Az állatvédelem szempontjai.“ — *Különfélék:* Állatvédelmi prédikáció. — Élőállatok boncolására vonatkozó miniszteri rendelet. — Állatkórház Aradon. — Kétértelmű tilalom. — Az Országos Ifjusági Madárvédő Ligába ujjában beléptek. — Helyreigazitások.

Meghívó.

Az Országos Állatvédő Egyesület rendes évi közgyűlése, a Magyarországi Állatvédő Egyesületek Szövetségének nagygyűlésével egyetemben f. évi május hó 22-én d. e. 10 órakor, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület nagytermében (IX., Köztelek-utca 8) fog megtartatni.

Napirend: 1. Elnöki megnyitó. 2. Az O. Á. V. E. és a M. Á. V. E. Sz. mult évi működéséről titkári jelentés. 3. A M. Á. V. E. Sz.-hez csatlakozott új egyesületek bejelentése. 4. Az O. Á. V. E. 1909. évi pénzkézelésének és vagyonmérlegének bemutatása. 5. Az O. Á. V. E. számvizsgáló bizottságának jelentése. 6. Az O. Á. V. E. 1910. évi költségvetése. 7. A Bizony Emil-féle hagyaték tárgyában a válaszmány javaslata. 8. Az O. Á. V. E. számvizsgáló bizottságnak megválasztása és a válaszmány kiegészítése. 9. Esetleges indítványok, melyek előzőleg az O. Á. V. E. és a M. Á. V. E. Sz. elnökségéhez beadattak.

Budapest, 1910. évi május hó 7-én.

Az Országos Állatvédő Egyesület és a Magyarországi Állatvédő Egyesületek Szövetsége.

Gyümölcsstermelés és madárvédelem.

Ismételve hangsúlyoztuk, hogy a gyümölcsöseinkben kárttevő rovarok vagy bogarak, hernyók stb. ellen semminemű irtószerek alkalmazása sem vezet célhoz oly biztosan, mintha a rovarokkal élő madarak közreműködését tudjuk magunknak megszerezni. A rovarok irtására ajánlott szerek mindenekelőtt költségesek és költséges azok alkalmazásának módja is. E szerekkel való eljárás jobbára nagy figyelmet igényel és ennek hiányában elég gyakran költséges eljárásunk eredménytelen marad. De legkedvezőbb esetben is a rovarirtószerek által elérhető siker nem állandó, hanem ad infinitum ismétlést igényel.

A gyümölcsösökben kárttevő rovarok ellen olcsó, biztos és állandó orvoslási módot csak a madarak munkája nyújt. A rovarvédő madarakat kell gyümölcsöseinkben kimélni, megvédelmezni és szaporítani. Ezt tanítja a ma már nagy tökéletességre fejlődött gyakorlati madárvédelem.

Ennek alkalmazása áll érdekében a gyümölcsfákat és csemetéket tenyészítő faiskola-kertészeknek, majd vállalkozónak is, aki természetesen gyümölcsfa-csemetéknek annál nagyobb kelendőségére számíthat, minél inkább boldogulnak vevői, azaz a gyümölcsstermelő, aki amugy is sok mindenféle akadályllyal kell, hogy megküzdjön, jóval nagyobb bizalommal vállalkozik, ha megmenekül oly jelentős bajtól, mint amilyen a rovarok kártétele.

Előttem fekszik B. Müllerklein (Maina melletti Karlstadtban) faiskolatulajdonosnak egy igen érdekes körlevele, mely tanúságot tesz arról, mily nagy súlyt fektet a nevezett a madárvédelem terjesztésére.

Az egyik körlevélnek a címe: „Gyümölcsstermelés

és madárvédelem". Ez mindenekelőtt kifejti, hogy a kártevő rovarok ellen a legtermészetesebb segítség a hasznos madarak munkájának igénybevétele. A rövid, de kimerítő és báró Berlepsch rendszerére támaszkodó értekezést mesterséges fészekodvak és madáretetők ábrái kísérik. A diszesen kiállított körlevél megfelelő helyein a következő találó mondatok olvashatók: „Nagy gyakorlati haszon a káros rovarok ellen való küzdelemben“, „Gyönyörű megfigyelései a természetnek és csendes öröm kertben és udvarban“, „Gyermekek számára a legszebb ajándék, hogy bennök a természet iránt való szeretet ébresztessék“.

A körlevél függelékét a madárvédelem gyakorlati kiviteléről szóló rövid utmutatások képezik, melyek szintén ábrákkal vannak ellátva.

Egy másik körlevél a természetes fészkelő helyeknek külön ültetvények által való pótlásáról szól és felsorolja azokat a növényeket, fa- és cserje-féléket, melyek madárvédő élősvények alkotására alkalmasak.

A körlevelek részletes tartalmának ismertetése, vagy bírálata nem lehet feladat, de e folyóirat olvasóinak nem is nyújtana új vagy ismeretlen adatokat. Célom csak az volt, hogy reá mutassak arra, hogy még azok is, akik eddig a rovarirtó-szerek sokféleségével jövedelmező üzletre tettek szert, t. i. a gyümölcsfa- és csemete-tenyésztők, mint jó üzletemberek a gyümölcstermelés érdekében nagyobb előnyt látnak a hasznos madarak védelmének előmozdításában, mint a sokféle rovarirtó-szer propagálásában.

Ehhez az örvendetes tényhez pedig azt az óhajtatás fűzöm, vajha nálunk is mindazok, akik gyümölcsfa-csemetének nevelésével és eladásával foglalkoznak, nemkülönben a szőlővesszőket termelők és eladók minél nagyobb gondot fordítsanak arra, hogy vevőik körében a hasznos madarak védelmének elsőrangú fontossága és szükséges volta gyökeret verjen.

Ezt az igazságot szíveskedjenek mindennemű nyomtatványaikban, árjegyzékeikben, körlevelekben stb. „képben és írásban“ terjeszteni.

Máday Izidor.

Sodronyfészkek hasznos madarak számára.

Sipos Antal Körmenről két sodronyból készített, a kanári-fészkekhez hasonló fészekmintát küldött be, melyekről azt írja, hogy ágak közé felkötve sikerrel használható a hasznos madarak fészkeltetésére.

Az ügyben kérdést intézvén a m. kir. ornithologiai központ vezetőjéhez, Herman Ottó urhoz, ő a következő vélekedésben van e fészkek felől:

„A fészekkosarak alkalmazása, feltéve, hogy azok anyagától a madarak nem idegenkednek, jelentékeny előnyöket ígér. Még pedig első sorban bokorlakó poszátaink (Sylvia) részére, amelyek fészket erős szélrohamok gyakran lesodorják, nagy károkat okozva tojásban és fiókákban.

Nagy előnye az is, hogy házilag is könnyen elő-

állítható s mint ilyen, beválása esetén, az iskolákban is nevelő hatású foglalkozás tárgya lehet. Továbbá oly diszkertekben is alkalmazható, amelyekben a természetes ágcsomóknak kötözés, vagy nyésés útján való létesítését diszkertészeti szempontok tiltják.

A m. k. ornithologiai központ ez okból hajlandó a kísérletet margitszigeti telepén 50 fészekkosárral megkezdeni és azokat másokkal is egyidejűleg végeztetni.

A 2 minta közül a kisebbik (a 12 cm. átmérőjű) látszik megfelelőbbnek, minthogy a legtöbb poszáta, valamint magevő énekes fészekméreteit inkább megközelíti.

Egyedül a zsineggel javasolt felerősítés kelt aggodalmat. A zsineg gyorsan korhad s esetleg éppen a költés idején bomlik fel. Célszerűbbnek ígérkezik e célra a kertészek köztöző hánca (Raffia), mint a zsinegnél jóval tartósabb anyag.“

A kosarat minden drótos is dronkint 5—6 fillérért meg tudja csinálni Felhívjuk az érdeklődőket arra, hogy tegyenek ez eszközzel alkalomadtán kísérletet.

Felhívás madárvédelemre.

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatala 2114. 1910. II. 16. szám alatt e tárgyban a következő hirdetményt adta ki:

Minthogy a hernyóirtás általában a fák rügyeinek fakadása előtti időben teljesítendő, felhívom a kert-, illetve szőlőtulajdonosokat, hogy kertjeik, illetve szőlőikben található gyümölcsfákról a hernyófészkek, lepketojások, vértetük és darázfészkek tavaszi irtását azonnal kezdjék meg és azt úgy folytassák, hogy a munkálat folyó évi március végéig befejezhető legyen.

Figyelmeztetem az érdekelteket, hogy közlegeimmel a legszigorubb ellenőrzést fogom gyakoroltatni s mindazon helyeken, hol fent említett kártékony rovarok irtása elmulasztatott, az irtási munkákat az illető mulasztó tulajdonos költségére fogom eszközöztetni s azonfelül az illető kert- vagy szőlőtulajdonos 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel is sújtani fog.

Egyben felhívom a kert- és szőlőtulajdonosok figyelmét a hasznos madarak védelmére is, miután azok a hernyók és rovarpeték pusztításában a gazdaközönségnek nagy segélyére vannak.

A mező- és hegyőröket pedig szigoruan utasítom, hogy a hasznos madaraknak törrel, parittyával, flóbertel vagy bármily módon történő pusztítását akadályozzák meg s a tetteseket megbüntetés végett hozzám jelentsék be.

*

E hirdetmény két utolsó bekezdésében foglaltak követendő példaképen állíthatók oda hasonló hirdetmények közzétételében.

Egyesületi és szövetségi hírek.

A kolozsvári állatvédő egyesület évi közgyűlése. Április 17-én volt a Kolozsvári Állatvédő Egyesület évi közgyűlése a városháza nagytermében, *De Gerandó Antónia* igazgató elnöklete alatt. A gyűlésen ott voltak az egyesület tagjai, köztük *Swarcel Adél* alelnök, *Sándor József*, az Emke t. alelnök-főtitkára, *Tompos Ignác* ügyvéd, báró *Mannsberg Arvéd*, a felsőbb leányiskola tanártestülete a növendékekkel stb. Az elnök az ülést lelkes beszéddel nyitotta meg. Üdvözölte a megjelent közönséget, mindazokat, kik eljöttek ide, nekünk erkölcsi támogatást nyújtani, minket segíteni nemes célunk elérésében. A mi célunk a jót nevelni a földön, azon lenni, hogy kevesbitsük a fájdalmat és szenvedést, hogy amennyire tőlünk telik, kiirtsuk a vadságot, a kegyetlenséget s szelidítsük, finomítsuk, műveljük a kedélyeket, a szívet, a lelket; hogy a barbár pusztítási szenvedély helyett most már öntudattal térjenek vissza a társadalom minden fokán levő emberek a természet tisztelétéhez és azt többé el ne veszítsék. Az elnök szavait nagy lelkesedéssel és éljenzéssel fogadták.

Ezután dr. *Fazakas József* titkár olvasta fel évi jelentését. Mindenekelőtt néhai *Virányi Istvánról* emlékezett meg, aki nemcsak pénztárosa volt az egyesületnek alapításától fogva tizenhat éven át, hanem az állatvédelem ügyének lelkes hive és fáradhatatlan munkása. Ravatalára koszorút helyezett az egyesület, temetésén a tagok megjelentek s a családnak külön is kifejezték őszinte, mély részvétüket. A közgyűlés, a választmány előterjesztésére, *Virányi István* emlékéit és érdemeit jegyzőkönyvében megörökítette. Az év folyamán 200 példányban kifüggesztette az egyesület az állatvédelemről és állatkinzás büntetéséről szóló törvényeket. Felkérte a főkapitányságot, hogy támogassa az állatvédelem ügyét. Állatvédő rendőröknek adott az egyesület 46 korona jutalmat, állatukkal kiméletesen bánó bérkocsissegédeknek 18 koronát. A jutalmazásokhoz az elnök 20 koronával járult. A rendes ellenőr, *Martinovics* felügyel az építkezéseknél, vásároknál; ahol szükséges, jelentést tesz a rendőrségnek, illetve az egyesületi jogtanácsosnak, *Tompos Ignác* ügyvédnek. Április végén tömeges madárfogdosásról szerzett az egyesület tudomást. Egyesek éneklő madarakat, különösen fülemiliket egész rendszeresen összefogdosnak, összevásárolnak s azokat Budapestre és Bécsbe küldik s velők rendes kereskedést üznek. A madárkereskedők nevét tudatta a választmány az O. Á. V. E.-tel.

Megemlékezett még a jelentés a mesterséges fészekodvak elhelyezésének megkezdéséről is. Ebben a munkában buzgó segítője volt az egyesületnek báró *Mannsberg Arvéd* joghallgató, aki lelkes munkása az állatvédelemnek s akitől még sokat vár az egyesület. Az egyesületnek 216 tagja van, helybeli 150, vidéki 66.

A pénztárról *Gámentzi Jenő* tett jelentést, aki az elhunyt pénztárnokot helyettesítette s akit a közgyűlés pénztárossá választott. Megválasztotta a közgyűlés alelnöknek báró *Mannsberg Arvéd*ot. Mindkét új tisztviselő szép beszédben köszönte meg megválasztását.

A választás után báró *Mannsberg Arvéd* felolvasása következett „A madárvédelem eszméjéről, céljáról és gyakorlati eszközeiről.“ Az érdekes, tanulságos, szépen megírt és előadott értekezés mindvégig lekötötte a jelenvoltak figyelmét. A felolvasónak a gyűlés nevében az elnök mondott köszönetet.

Ezután a főkapitányságtól ajánlott rendőrök közül 6 rendőrt jutalmazott meg az egyesület, kik a gyűlés színe előtt kapták meg a jutalmat buzditó beszéd kíséretében. A 6 rendőr (*Borbély Bernát* r. őrmester, *Bakaló* Simon, *Boros Endre*, *Vezér József*, *Tőkés Zsigmond*, *Balog Márton*) kapott 5—11 koronát, összesen 40 koronát. Megjutalmazott az egyesület ez alkalommal a rábizott állatokkal jól bánó 4 bérkocsi-segédet 5—5, összesen 20 koronával. A jutalmat kapott bérkocsi-segéd: *Mihálcsa* Simon, *Szabó Miklós*, *Irimi József* és *Jakab Ferenc*. Külön jutalomban részesült *Martinovics*, az egyesület buzgó ellenőre.

Elnök indítványára kimondotta az egyesület, hogy lépéseket tesz abban az irányban, hogy az építkezéseknél a rendőrök hivatalos megbizással őrködjenek s gátolják meg a teherhordó állatok kinzását. *Tompos Ignác* egyesületi ügyész azon indítványát is magáévá tette a gyűlés, hogy használja fel a mezőőröket is a madárvédelem terén.

A gyűlés bezárása előtt *Sándor József Emke t. alelnök-főtitkár* kért szót, néhány az életből s a történelemből vett tanulságos példával mutatott rá az állatvédelem nagy fontosságára, egyes állatok nemes tulajdonaira, végül a gyűlés nevében őszinte mély köszönetet mondott *De Gerandó Antónia* elnöknek azért a lankadatlan, buzgó, eredményes munkásságért, amelyet az állatvédelem terén s ez uton a társadalom nevelése érdekében kifejt.

A gyűlést az elnök rövid köszönő s buzditó beszéddel zárta be.

A soproni állatvédő egyesület április hó 21-én tartott választmányi ülést.

I. Elnök üdvözölve a megjelenteket és a gyűlést megnyitva, szomorú kötelességnek tesz eleget, amikor meleg szavakkal emlékezik meg boldogult másodtitkárunkról, *Mayer Géza* kir. postatisztról, ki éveken át önzetlenül és buzgón munkálkodott az egyesület érdekében; azt hiszi, hogy helyesen cselekedtünk, amidőn ravatalára koszorút tettünk le és temetésén szép számban megjelenve, így adtunk kifejezést kegyeletünknek. (Helyeslés.)

Elnök kéri a jelenlévő urakat, hogy részvétük kifejezése jelül felkelni sziveskedjenek.

Ez megtörtént.

II. Másodtitkár felolvassa az utolsó két választmányi és a közgyűlés jegyzőkönyvét.

Ezek a választmány hozzájárulásával hitelesítve lettek.

III. Első titkár előadja az utolsó választmányi gyűlés óta történt következő fontosabb dolgokat:

1. Az eperjesi állatvédő egyesület kért egy Krump M.-féle humánus ebfogó-hurok mintát.

Ez meg lett küldve.

2. Tagjaink és vidéki tagcsoportjaink számára a

folyó évre előfizetünk az „Állatvédelem“ folyóiratnak 263 példányára.

3. A lefolyt télen falragaszok útján is felkértük a közönséget a madarak etetésére. A falragaszokat az állatvédelmi világszövetség Magyarországi osztályától (Bpest, II., Lánchíd-utca 2. III. e. 1.) ingyen kaptuk.

Köszönetünket kifejeztük.

4. Január hóban be kellett szerezni 100 kgr. madáreledelt 35 K áron.

5. Két feleslegessé vált madáretető asztal gondozását és félévi eledellel való ellátását elvállalta Schaffer József ur.

6. A lefolyt évben 16 városi rendőr összesen husz állatkinzási esetet jelentett fel. (Lásd a közgyűlésről szóló jelentést.)

7. Felkértük a városi tanácsot, hogy jelöljön ki tereket, amelyeket az itteni elemi iskolák tanulói a megtartott madarak és fák napjának emlékére befásíthatnak és bocsássa rendelkezésre a szükséges facsemetéket és a munkásokat is a nehezebb munkálatok (ásások) elvégzésére.

A nagytekintetű városi tanács szives volt kérésünknek megfelelni. Befásítva lesz a harkai fensíkon lévő itató környéke.

(Megjegyzés. A mai gyűlés beleegyezése folytán ezen hely egyesületünk részéről egy a következő felirattal ellátott táblával lesz megjelölve:

Soproni állatvédő egyesület.

Ezen itató környékét befásította a soproni összes elemi fiú-iskoláknak tanulóifjusága a következő években: 1910. —)

A befásítást itt hat éven át folytatni lehet.

A városi tanácsnak kifejeztük egyesületünk hálás köszönetét.

Zügn Nándor városi erdőmester ur és Muck Endre városi erdőgondnok ur szivesek a fák ültetésénél az ifjuságnak magyarázatokkal kézre járni.

Fogadják ez uton is hálás köszönetünk kifejezését.

(Bővebb jelentést az ültetések befejezése után fogunk hozni.)

8. A savanyukuti csoportunkról szóló jelentés a közgyűlésünkről szóló jelentéssel lett közölve.

9. Gyengő Pál ur bejelentette a következő három új rendes tagot:

1. *Felix Ilona* urnőt,

2. *Nagy Jenő* és

3. *Kastner Károly* urakat.

(Köszönettel fel lettek véve.)

10. Marosi Máday Izidor ur ő méltósága egyesületünk tiszteletbeli elnökeül való megválasztása alkalmából átiratilag kifejezte háláját azon felkéréssel, hogy ez egyesületünk tagjainál tolmácsolassék.

11. Az O. Á. V. E. felkérése folytán beküldött az első titkár egy az egyesületünknek eddigi madárvédelmi munkálkodásáról szóló lehetőleg kimerítő jelentést chernelházi Chernel István ur címére, aki a f. é. május hó 29-én Berlinben tartandó V. nemzetközi kongresszuson hazánk madárvédelméről referálni fog.

12. El lett intézve még sok, kevésbé fontos dolog; az utolsó választmányi ülés óta összesen 116 ügy, illetve levelezés.

(A választmány helyesléssel és köszönettel tudomásul vette az előadottakat.)

IV. Indítványok és határozatok:

Hogy az egyesület munkaképessége emelve és a munka megkönnyítve legyen, az elnök indítványa folytán elhatározatott egy a mai követelményeknek megfelelő irógépnek a beszerzése.

A 7. pont alatt említett célra egy szükséges faosztlopot a várostól, egy elég erős pléhtáblát pedig Gyengő Pál urtól kap az egyesület.

(Hálás köszönettel tudomásul vétetett.)

A Sárosvármegyei Állat- és Madárvédő Egyesület április hó 22-én tartotta meg rendes választmányi gyűlését. Tárgyai a következők voltak:

1. Elnök üdvözlő a megjelenteket és bemutatja a belügyminiszteriumtól leérkezett jóváhagyott alapszabályokat. 2. Titkár előadja az egyesület eddigi tevékenységéről szóló jelentését:

Az egyesületbe utóbb belépett 1 alapító- és 35 rendes tag. Elhalálozott 1 tag. Jelenleg van 204 tag, ezek között 23 alapító.

Az egyesület útján rendelés történt 69 darab madárodu- és 35 darab madáretetőre. Ezenkívül rendeltetett az egyesület közbenjárásával 35 drb madárodu. — Az egyesület egyelőre csak 3 madárodu és ugyanannyi madáretetőt rendelt saját költségén s ezeket Eperjes, Bártfa és Kisszeben városokban füglesztette ki főleg azon célból, hogy a közönség figyelme azokra felhívassék. Az etetők eleséggel láttattak el.

Az egyesület felkérte Eperjes, Bártfa és Kisszeben szab. kir. városokat, továbbá a vármegye alispánját, hogy az állat- és madárvédelem ügyét felkarolja és annak terjesztését támogassa.

Felkérte a fentnevezett városokat, hogy a baromfinak fejfelé való hordása megszüntetessék. Mind a két kérelem eredménnyel járt, különösen Eperjes és Bártfa városok részéről.

Az eperjesi rendőrkapitányság felkérte az ebeknek egy humanusabb ebfogóhurokkal való befogatására. Egy ilyen hurkot szives volt a soproni állatvédő egyesület küldeni, amelyet köszönettel vett az egyesület. Ezen ebfogóhurok jelenleg kipróbálás alatt áll.

Az egyesület alapszabályai a tagoknak szétküldettek.

Az utolsó választmányi gyűlés felhatalmazása folytán 500 drb gyermeknaptár osztatott szét, még pedig 54 elemi iskola tanulói között.

Az egyesület bevezette a vármegye területén az országos ifjusági madárvédőligát, amennyiben a tanfelügyelőség útján 54 elemi iskolában 7000 tagot szerzett.

Az egyesület ellátta Thaisz Ármin eperjesi kereskedő, egyesületi tag urat ligajelvényekkel és gyermeknaptárakkal, amelyeket nevezett tag önzetlenül csupán az ügy érdekében árusít.

3. Pénztáros előterjeszti a pénztári kimutatást:

Befizetett alapítványok	650 K
Egy az egyesület javára tartott hangversenyből	81 „
Tagdíjak 1910-re	278 „
„ 1911-re	4 „
„ 1912-re	2 „
Összesen	1015 K
Kiadások:	171 K

A választmány a kimutatást tudomásul veszi és megbizsa a pénztárost, hogy az alapítványok értékét magyar koronajáradékba fektesse be, a többi pénzt legjobb belátása szerint helyezze el.

4. Elnök indítványára a választmány jegyzőkönyvi köszönetet szavaz a titkárnak buzgó működéséért, továbbá Tergina Gyula dr. tanfelügyelőnek az elemi iskoláknál, az országos ifjúsági madárvédőliga ügyében kifejtett tevékenységéért s végre Ehlersz Hektor és Grófcsik Gyula uraknak vidéki segédkezeiséért.

5. Csatáry Ágoston dr. előadja, hogy a kassai kir. tankerületi főigazgatóság a felügyelete alá tartozó sárosmegyei középiskoláknál az országos ifjúsági madárvédőliga intézményét meghonosította és az eszmét propagálja. Indítványozza, hogy hasonló értelemben kerestessenek meg az összes eperjesi tanító és tanítóképző intézetek igazgatóságai is. Elfogadtatik.

6. Ugyancsak elfogadtatik Csatáry Ágoston dr. indítványa, mely szerint kéressenek fel az illetékes körök, hogy a kóbor ebek és gazdátlan macskák irtása köz-igazgatási uton vitessék keresztül. 7. Bohrandt Lajos indítványozza, hogy a Flaubert-fegyverek terjedésének és használatának törvényes korlátozása iránt a kormányhatósághoz felirat intéztessék. Indítványozza továbbá, hogy a madárfogásra szolgáló lépnek eladása a rendőrkapitány beavatkozása útján lehetőleg korlátozassék. A választmány mind a két indítványt elfogadja.

8. Ehlersz Hektor azt az indítványt terjeszti elő, hogy a sertéseket pusztító orbánc ellen a védőoltások kötelezővé tétessenek. Az indítvány a gazdasági egyesülethez tétetik át. 9. A tanfelügyelőség előterjesztése folytán elhatározzatik, hogy a kapii áll. el. iskolának, kérelmére 3 drb odut adományoz az egyesület.

Elnök a megjelenteknek érdeklődésükért köszönetet mondva, az ülést bezárja.

Az országos állatvédő egyesület körlevele az összes m. kir. tanfelügyelőségekhez. Abban a meggyőződésben, hogy a közérdekű dolgot érdemes és szükséges folytonosan a felszinen tartani, az állat- és különösen a hasznos madárvédelem s az ezzel kapcsolatos kérdések iránti érdeklődés és cselekvés tárgyában az Orsz. állatvédő egyesület a következő körlevelet bocsátotta ki:

287/1910. sz.

Nagyságos Tanfelügyelő Ur! Nagyságod nagybecsű figyelmét bizonyára nem kerülte el az a körülmény, hogy egyesületünk az utóbbi évek során folyton fokozódó következetességgel tevékenységét arra irányi-

totta, hogy az állatvédelmi eszméknek elsősorban az iskola útján igyekezzék érvényt szerezni.

Ez a törekvés vezérelt bennünket a népiskolai gyermekeknek szánt Gyermeknaptár terjesztésében, majd 1906-ban a „Madarak és Fák Napja“ meghonosításának indítványozásában és 1907-ben az Országos Ifjúsági Madárvédő Liga megalapításában.

Az utóbb említett két intézmény, „Madarak és Fák Napja“ és az Ifjúsági Madárvédő Liga, melyek az egész kontinens érdekelt köreinek méltó irigységét költötték fel, létrejöttüket, illetőleg megerősödésüket a vallás- és közoktatásügyi miniszter ur mély belátásu támogatásának köszönhetik.

Mivel mindkét intézmény, ha így szabad mondanunk, szívünkhöz van növe és azok teljes kifejlődésében egy biztató jövő zálogát véljük feltalálhatni, azzal a tiszteletteljes kérelemmel fordulunk Nagyságodhoz, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter urnak a „Madarak és Fák Napja“ tárgyában 26120. sz. alatt 1906. évi április hó 27-ik napján kelt és az Országos Ifjúsági Madárvédő Liga terjesztése érdekében 27171. szám alatt 1908. évi június hó 15. napján kelt rendeletei értelmében idevágó törekvéseinket jóakaró támogatásban részesíteni kegyeskedjék.

Részünkről figyelembe véve az általunk felkarolt országos propagandával arányban nem álló szerény eszközeinket, a „Madarak és Fák Napjának“ fokozatos meghonosodását elősegíteni iparkodunk azáltal, hogy most már másodszor hirdetünk irodalmi pályázatot oly munkákra, melyek a néptanítók feladatát megkönnyítendő, előadási mintákat és a nap ünneplésére nézve utmutatásokat nyújtanak. Ily munkákkal eddigelé több mint 5000 néptanítót láttunk el díj nélkül.

A Madárvédő Liga szervezését pedig azáltal segítjük elő, hogy a szükséges nyomtatványokat — eddig közel 200.000-et — szintén díj- és portómentesen küldjük szét az országban.

Mindakét intézmény alkalmas arra, hogy a gyermekekben nemesebb érzéseket ébresszen és tápláljon és őket az állatok, legkivált pedig a közgazdaságilag annyira fontos madarak üldözésétől visszatartsa. Ezért látunk mi mindakét intézménynek propagálásában egy társadalmilag és közgazdaságilag egyaránt jelentős missziót és ennek érdekében kérjük Nagyságod kegyes intézkedését.

Bár meg vagyunk győződve arról, hogy Nagyságod az idézett miniszteri rendeletek végrehajtása tekintetében amugy is a kellő intézkedéseket megtette, mindazonáltal annak tudatában, hogy minden új intézmény csak nehezen honosodik meg, bátrak vagyunk Nagyságodat arra kérni, kegyeskednék mostanában, a tavasz kinyíltával, tehát a kellő időszakban az összes *népiskolák tanítóságát* egy minél melegebb hangon tartott *körlevélben* a „Madarak és Fák Napjának“ *megünneplésére figyelmeztetni* és őket záros határidő kifizése mellett az ünneplést igazoló *jelentések beküldésére felhívni*. Kegyeskedjék Nagyságod továbbá ez alkalommal a tanítóságot az *Országos Ifjúsági Madárvédő Liga szervezésére is buzdítani*.

Végtelen hálával fognánk Nagyságodnak adózni,

ha jelen kérésünket szives figyelmére méltatni és az általunk kért körlevél egy példányát nekünk is beküldeni sziveskednék.

Ha Nagyságod jónak találná, a népiskoláktól beérkezendő összes jelentéseket annak idején nekünk beküldeni, mi ezt a lekötelező szivességet nagy hálával vennők és örömmel kísérelnők meg az adatoknak feldolgozását és esetleg közzétételét is.

Budapest, 1910. március hó 22-én.

Kitünő tisztelettel maradtunk az O. Á. V. E. nevében:

Monostori Károly,
ny. főiskolai tanár,
főtktár.

Máday Izidor,
ny. miniszteri tanácsos,
elnök.

Egyesületi apró hírek. Az O. Á. V. E. választmányi határozat alapján megkeresi:

1. P. P. 8. Kiskunvármegye alispáni hivatalát ebtartási szabályok szigorubb betartatása tárgyában.

2. Az ország összes törvényhatóságait ebtartásra vonatkozó helyi szabályzatok beküldése tárgyában.

3. Földmivélsügyi miniszter urat madárvédelmi kihágásra vonatkozó ügyben.

4. Kohl Medárd püspököt állatvédelmi vonatkozásu templomi beszédek tartásának módozatai tárgyában.

5. A szövetségbe tartozó Á. V. Egyesületeket működési jelentésüknek a kiadandó „Évkönyv“ számára való összeállítása és beküldése tárgyában.

6. Flóbert-fegyverekkel való állatpusztítás elleni intézkedések iránti javaslat tétele végett K. Nagy Sándor ítélőtáblai bíró urat.

Kérelem a madarak és fák napjáról szóló értesítések beküldése tárgyában:

Nem vagyunk kétségben afelett, hogy a kultusz-miniszter ur által is melegen pártfogolt iskolai ünnepélyt, az ismeretes Madarak és Fák napját, az idén is szerte az ország iskoláiban megünnepelik.

Felkérjük újra is az igen tisztelt rendezőket, hogy egyesületünket ezen ünnepély menetéről röviden tudósítani sziveskedjenek, hogy e tudósításoknak hivatalos lapunkban helyet adhassunk.

Az Orsz. Állatvédő Egyesület.

A „Madarak és Fák Napja“ tárgyában kiírt irodalmi pályázat. A „Madarak és Fák Napja“ tárgyában február hó 28-án kiírt és lapunk márciusi számában közzétett nyílt irodalmi pályázat határideje a hirdetmény értelmében április hó 30-án járt le. E határidőig 15 pályamunka érkezett be. A pályázók nevei a következők: Gonda István el. isk. tanító, I. sz. munkája, VI., Bulyovszky-u. 16. Hutter Rezső tanító, Lépesfalva, u. p. Ágfalva. Sopron vm. Lind Gyula áll. tanító, Törökbecse. Torontál vm. Hoffmann Ferenc áll. tanító, Káty. Bács-Bodrog vm. Lakatosné Winter Adél, Komárom. Megyericsi-u. 35. Benda László tanító, Vas vm. Székely Árpád áll. isk. ig. tanító, Nagybánya. Szatmár vm. Dútkay Dezső tanító, Tarnaszentmiklós. Heves vm. Gonda János el. isk. tanító II. sz. munkája, VI., Bulyovszky-u. 16. Dr. Mauritz Győző főgimn. tanár, Lugos. Alexy Kornél áll. isk. igazg., Nagybánya. Szatmár vm. Veresvizi-ut. Dr. Wagner József főgimn. tanár, Arad.

Csöregi András áll. tanító, Mezőszilvás, u. p. Mező-örményes. Kolozs vm. Beró Jenő, tud. egyet. hallg., IV., Fereneiek-tere 3. II. 6. Cseppan Rezső plg. isk. tanár és népisk. tanító, Pozsony, Csáky-téri iskola. Rózsa-u.

Beérkezett továbbá egy névtelen és zárt jelzés borítékkal felszerelt munka, mely abban az esetben, ha szerzőjének neve kipuhalható, szintén az elbírálás keretébe fog vonatni. A bírálói tisztet, mint az a pályázati hirdetményben is közzététetett, a kir. m. ornithologiai központ és Vaday József nagyváradi közs. isk. igazgató vállalta el. A bírálát eredménye annak idején e lapokban fog közzététetni. *Az Országos Állatvédő Egyesület.*

SZEMLE.

Az „Orsz. Ifj. Madárvédő Liga“ támogatása tárgyában a „Hontmegyei Népoktatás“ című lapban egy névtelen tüzetesen ismertette az intézményt, többek közt a következőket mondja:

„Ennek az iskolai ünnepélynek létesítése hazánkban csakhamar élénk visszhangot keltett mindenfelé és a magyar tanítók, akik minden szép és magasztos eszmének, az ifjuság nemesbitésére célozó intézkedésnek mindenkor lelkes ápolói, a madarak védelmének ügyét is lelkes buzgalommal felkarolták.

Nyilvánult ez abban, hogy a „Madarak és Fák Napja“-t mindig több és több iskolában a szép intézményhez méltó módon megünnepelték, hogy nyilvános előadásokban a felnötteket is a madárvédelem ügyének megnyerni igyekeztek, hogy mindig több és több munka jelenik meg, mely a madarak védelmét tárgyalja és nyilvánul végre abban is, hogy legujabban az a törekvés merült fel, hogy az elemi iskolák tanulóinak körében mozgalom indíttassék oly irányban, hogy az ország összes tanulóifjusága mintegy a madarak védelmére hivatott nagy sereggé szerveztessék.

Ez a mozgalom az ország különböző részeiben azzal a jelszóval indult meg, hogy az ország egész ifjusága a madárvédelem érdekében egy Országos Ifjúsági Madárvédő Liga kötelékében egyesítettessék.

A madárvédő liga eszméjével egyidőben felmerült az az eszme is, hogy a liga tagjai országszerte ugyanazon egy jelvényvel láttassanak el, hogy azt összetartozandóságuk jeléül viselhessék. A jelvények beszerzése azonban némi kiadással járván, azok kötelező viselése mellőzhető.

A tisztelt tanítók és tanítónők a helyi viszonyok mérlegelése nyomán fogják majd eldönteni azt a kérdést, vajjon általában igényelhető-e a gyermekektől, illetőleg azok szülőitől a jelvények költségével járó áldozat (egy jelvény 10 fillér), vagy hogy ez kivált a szegényebb tanulók érdekében más forrásból pótolható-e. Ugyancsak a tanítók és tanítónők szintén saját ügykörükben és a pedagógiai szempontok, illetőleg az egész madárvédelmi akció sikere szempontjából fogják mérlegelni azt is, vajjon az Országos Ifjúsági Madár-

védő Ligához való csatlakozás, illetőleg a fogadalmak átvétele és a tagsági jegyek kiállítása alkalmával egy időben a liga jelvényei is kiosztásra kerüljenek-e, vagy pedig a jelvények kiosztása egy külön ünnepélyes alkalomra tartassék fenn.“

*

Ugy ezen kérdés, mint az evvel összefüggő kérdések tisztázása egy az O. Á. V. E. által kitűzött pályázaton megoldást nyert annyiban, hogy a különféle módzatokra és lehetőségekre nézve a különféle felfogások megnyilatkoznak éppen abból a körből — a tanítószög köréből, — amely első sorban hivatott dönteni a kérdés felett. (L. az előbbi közleményt.) *Mo.*

IRODALOM.

„A szentgotthárdi Á. V. E. évi jelentése az 1909. évről.“ *Fodor Árpád* gymn. tanár, ezen egyesület elnöke, a rendkívül mozgalmas állatbarát, a 8 év óta működő szentgotthárdi egyesület 1909. évi sáfárkodásáról számol be e füzetben oly talpraesetten, hogy mi mindannyian, a szövetségbe tartozó egyesületek nagy érdeklődéssel olvashatjuk a felsorolt adatokat. A füzet ki van egészítve az alább ismertetett „Társadalmunk madárvédelme“ című dolgozattal és egyéb érdekes adatokkal. Nagyon érdemes az elolvasásra.

„Társadalmunk madárvédelme.“ Irta: *Fodor Árpád*, főg. tanár, a Szentgotthárdi Á. V. E. elnöke. 100 darab ára 5 K.

Az állatvédelmi törekvések terén kimagasló író a hazai madárvédelem történetét, az eseményeket és cselekményeket igazi tömörséggel nem is dió-, hanem mogyoróhéjba szorítottan tárgyalja e kis művében s módját tudja imígy tájékoztatni olvasóját általában is az állatvédelmi hazai intézményekről.

„Az állatvédelem szempontjai“ címen ugyanezen illusztris szerző egy másik röpiratot bocsátott ki, melyben pompásan fejtegeti az állatvédelemnek ethikai és gazdasági oldalát, vagyis annak általános és magánemberi szempontját.

Rendkívül érdekes, okos két füzet ez; melegen ajánlom kivált vidéki á. v. egyesületek figyelmébe és vidéki újságlapok figyelmébe is, kik minden további engedély nélkül vehetik fel hasábjaikba.

Monostori K.

KÜLÖNFÉLÉK.

Állatvédelmi predikáció. Külföldön tudvalevőleg nem ritkaság, hogy lelkészek beszövik szentbeszédeikbe az állatok iránti emberi köteleességeket, de talán újság, hogy hazánkban is van példa erre és nevezetesen minden év tavaszán ily vonatkozású beszédet tartanak pl. a budapesti Deákterti evangélikus templomban.

Ily beszédet tartott az idén is április havában Sipos András ev. segédlelkész.

Egyesületünk tagjainak sorából, kik a predikációt hallgatták, a következőket sikerült feljegyeznünk:

Hauszmann Alajosné, özv. Hangl Józsefné, özv. Kolozsváry Károlyné, Maróthy Antónia, Miskó Józsefné, Rósa Ida, Szalkay Gyula dr., Fülel Sz. Lajos gyermekeivel, Hánszler Károly, Monostori Károly.

Az emelkedett hangú szép egyházi beszédet lehetőleg már lapunk jövő számában közölni fogjuk.

Élőállatok boncolására vonatkozó miniszteri rendelet. A magyar királyi vallás- és közoktatásügyi miniszter ur f. évi 4379. szám alatt egy felterjesztésre a következő leiratot intézte az *Élőállatok boncolása ellen küzdő Egyesülethez*:

„Azon kevés egyetemi intézetben, melyben élőállatokon operációval járó kísérleteket (vivisecciókat) végeznek, az idézett miniszteri rendelet minden pontját szigoruan betartják. Miután ezenkívül e rendelet az állatvédelem követelményeinek a legmesszebbmértékben eleget tesz, nem látom szükségét annak, hogy akár új rendelet bocsáttassék ki, akár a régi bármily irányban kibővítettessék.

Felterjesztésükben foglalt azon kérést, hogy az 1888. január 3-án kibocsátott rendelet az egyetem azon intézetében, ahol állatokon kísérleteznek, kifüggesztésük, teljesíthetőnek találtam s ezen irányban jelen leiratommal kapcsolatosan intézkedtem.

Budapest, 1910. január hó 18-án.

A miniszter meghagyásából:

Dr. Gopcsa László, min. osztálytanácsos.

*

Az O. Á. V. E. által annak idején kieszközölt rendeletnek nyilvánosan való kifüggesztését anyaez egyesületünk kivívni akkoron nem tudta, oly örvendetes e vívmány most is, hogy azért e helyen az O. Á. V. E. nevében is hálás köszönetet kell nyilvánítanunk a kultuszminiszter ural szemben.

Állatkórház Aradon. Mint Aradról jelentik, Rákóczi József járási állatorvos a város támogatását kérelmezte egy Aradon létesítendő állatkórház ügyében. Az állatkórházban, mely a vidéken az első volna, első segélynyújtási és loápoló-tanfolyam is volna. A városi tanács a napokban határoz ebben az ügyben.

Kétértelmű tilalom. Egy alsó-frankóniai községben, mint a „Bay. Landeszeitung“ írja, az előjáróság a következő tilalmat doboltatta ki: „Aki kutyáját a mezőre vagy erdőbe még egyszer magával viszi, agyonlövöttek.“ (Természetesen nem az ember, hanem a kutya.)

Mo.

Az Országos Ifjúsági Madárvédő Ligába április hónap beléptek:

Példi Lajos áll. ig. tanító Gyimesfelsőlök által 100, Márton Károly áll. isk. ig. Csikszentgyörgy által 200, Bágyi Ernő áll. isk. ig. Vésztő által 500, Belterületi állami isk. ig. Makó által 1000, Nostitius Lajos kincst. tanító Aknaszlatina által 300, Varga Géza áll. tanító Debrecen-Hegyes által 80, Szabó Endre áll. tanító Alsóverecke által 40, Róm. kath. elemi isk. ig. Kisgyarmat által 100, Benda László tanító Vasvár által 500, Állami elemi isk. igazg. Kistelek által 1000, Acsél Béla áll. tanító Györgyfalva által 40, Mohács

István áll. isk. ig. Cibakháza által 100, Jámbor Z. Gyula áll. tanító Verestorony által 100, Papp Vilmos tanító Ókigyos által 65, Schöffner Rozina tanítónő Lukácsháza által 30, K. Nagy Sándor áll. tanító Ebes által 70, Halász Ferenc főtanító Alsószalánk által 150, Kelemen Kálmán áll. tanító Tatrang által 100, Gaál Ignác áll. tanító Tölgyes által 35, Mátyás Illés áll. tanító Grid által 100, Ferenczy József rk. tanító Harkány által 100, Éltés András áll. isk. ig. Gyimes által 100, Piger Zoltán Siklós által 50, Polák Gyula rkt tanító Felsőkörtvélyes által 120, Tóth András ig. tanító Tatrang által 100, Weinhold Károly isk. igazg. Szászsebes által 40, Szőke László gk. tanító Magyar-izsép által 55, Állami elemi iskola igazg. Érendréd által 100, Jakab József ig. tanító Bodrogkeresztur által 50, Theil Emil ev. tanító Klazány által 50, Kovách Andor k. tanító Rad által 11, Pánthy Lajos áll. tanító Berettő által 100, Sostarich Elek áll. tanító Horváthásos által 80, Máté József ig. tanító Bátaszék által 100, Paulovics József isk. igazg. Orosháza által 500, Szegő István áll. isk. igazg. Miskolc által 900, Ladányi Ferenc rf. tanító Kaposmező által 110, Skerlán Mihály ig. tanító Köpcsény által 200, Állami elemi iskola Hocska által 40 tag. Összesen 7426 tag.

Helyreigazítás. Az „Állatvédelem“ áprilisi számában (42. oldal) a sárvári Á. V. E. tévesen a vasvári Á. V. E. helyett szerepel.

Helyreigazítás. Csak az tudja, aki lapot szerkeszt, hogy mennyi baj van a korrektúrával s a szedővel, akinek egyébkép tisztelet adassék. Lapunk mult havi 44-ik oldalán pl. a madárvédő ligáról szóló közleményben a szedő ur — nem tudni minő felfogása révén, — odakerült a szedés végére ez, hogy: *korona*. A szerkesztő törülte ezt az 1. és 2. korrektúrájánál és a revíziókor, de — de hiába: ott maradt biz az a végérvényes szedésben is. Hajh! hiszen jó is volna, hogy a 7450 ligatag egyben ugyanannyi koronát jelentene! Sajnos, nem jelent az egy árva fillért sem, csak azt az örvendetes ténytet, hogy márciusban ennyi ligatagot sikerült összehozni.

Szerkeszti **MONOSTORI KÁROLY** tanár, egyesületi főtitkár, felelős szerkesztő.

Kiadja az **ORSZÁGOS ÁLLATVÉDŐ EGYESÜLET**.

Állatokat, különösen ebeket átenged

jó gazdakézbe a tartási díj megfizetése ellenében az „Orsz. Állatvédő Egyesület“ állatmenedékháza, Budapest, IX., Ernő-utca 11—14. Telefon 85—12. Levélbeli megkeresésre csak válaszbélyeg melléklése esetén reflektálhat.

Az Országos Állatvédő Egyesület

helyiségében

(Budapest IX., Ernő-utca 11—13) kaphatók:

Az okszerű madárvédelem eszközei. Irta: Chernel István, a Kőszegi Állatvédő Egyesület elnöke. Ára 30 fillér.

Az ember és a kutya. Védekezés a veszettség ellen. Irta: K. Nagy Sándor, pestvidéki kir. törvényszéki bíró. Ára 30 fillér.

Magyarország madárvédelmének története, fejlődése és jelenlegi állapota. Irta: dr. Kukuljevic József, m. k. állatorvos. 27 ábrával, 3 grafikai táblával. Ára 1 korona.

Az Országos Állatvédő Egyesület huszonöt évi működése és az állatvédelmi törekvések Magyarországon. Irta: Máday Izidor. Ára 1 korona.

Ugyanaz német nyelven. Ára 1 korona.

A szemellenzöröl. Irta: Pákozdy László. 4 képpel. Ára 20 fillér.

Állatvédők törvénykönyve. Az állatvédelemre vonatkozó összes törvények és rendeletek gyűjteménye. Irta: K. Nagy Sándor. 4. kiadás. Ára 2 korona.

Ne bántsd az állatot! Az állatvédő törvények példákban. 80 képpel. Irta: K. Nagy Sándor. Ára 3 korona.

Kwizda-féle Restitutions-flud. 1900. párisi világkiáll. Grand Prix.

Mosóvíz lovak részére.

Egy tüveg ára . . . K 2.80

Negyven év óta van használatban az udvari, valamint versenystállókban is lovak izmainak erősítésére, fárasztó menetek előtt és után, ficzamosításoknál és az izmok merevedésénél stb. Lovat a trainingben bámulatos eredmények felmutatására képesíti.

Czímke és csomagolás védve; valódi csak a fent látható védjeggyel.

Kwizda-féle kroneburgi marhapor.

Diétikus szer lovak, marhák és juhok részére.

1 doboz ára . . . K 1.40
1/2 doboz ára . . . K —.70

Közel 50 év óta a legtöbb istállóban használatban, étvágyhiánynál, rossz emésztésnél, valamint tehennéknél a tej javítása s a tejelőképesség fokozása céljából.

Kwizda-féle KUTYAPILULÁK hashajtópilulák kutyákrészére

1 doboz ára . . . K 2.—

Fő-raktár: **Török József** gyógyszerész, Budapest, VI., Király-u. 12. és VI., Andrassy-út 28. sz.

ÁLLATVÉDELEM

Az Országos Állatvédő Egyesület tagjai és a Magyarországi Állatvédő Egyesületek Szövetségéhez csatlakozott egyesületek tagjai külön előfizetés nélkül, tagdíjuk fejében kapják

AZ „ORSZÁGOS ÁLLATVÉDŐ EGYESÜLET” ÉS A „MAGYARORSZÁGI
≡ ÁLLATVÉDŐ EGYESÜLETEK SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE ≡
BUDAPEST IX., ERNŐ-UTCA 11—13. SZ. TELEFON 85—12

Ezen lap közleményeinek utánnyomását nemcsak szívesen megengedjük, hanem tisztelettel
..... kérjük is
Megjelenik egyszer havonként
Előfizetési ára 1 évre 2 korona

TARTALOM: Madárpusztítás. — Az öntudatos állatvédelemről. — A „Madarak és Fák Napja.” — *Egyesületi és szövetségi hírek:* Az „O. Á. E.” rendes évi közgyűlése és a „M. Á. E. Sz.”-nek nagygyűlése. — Válaszok üdvözlő táviratainkra. — A nagyváradi állat (madár-) védő egyesület évi közgyűlése. — Szentgotthárdi a. v. e. vál. ülése. — A temesvári állatvédő egyesület évi közgyűlése. — Madárvédelem. — *Szemle:* A varjúkérdés. — Állatvédelem és a porosz rendőrségi törvény. — Rovarkárok elleni védekezés az Északamerikai Egyesült Államokban. — *Irodalom:* „Vogelschutz-Bestrebungen in Ungarn.” — Az „Országos Ifjúsági Madárvédő Liga” szervezése tárgyában kiírt pályázat eredménye. — Iskolai Ünnepeink. — *Állatok világa:* Fiókáit tápláló fecské. — Árt-e vagy használ a rovaroknak a téli fagy? — Az alkoholkedvelés átöröklődése. — A madarak fontossága a rovarirtásban. — Cinkfészkek a méhkasban. — Macskasors. — Varjúfurfang. — Az állat mint időjós. — A madár a fészkelő helyének megválasztásában. — *Hírek:* Személyi hír. — A nemzetközi ornithológiai kongresszus.

Madárpusztítás.

Szép dolog hasznos kis éneklő madarainkat istápolni, élelmezésüket, szaporodásukat minden lehető módon elősegíteni, hisz ők igazában a mi ingyen munkásaink. Teszi is ezt minden Istentől kegyes lélekkel megáldott lény, minden a műveltségnek csak valamennyire magas fokán álló személy. Hisz szélében kezdik ma belátni, hogy ingyen munkásaink nem csupán dalukért adatott teremtményei az utolérhetlen bölcseségü, javunkat munkálni soha meg nem szünő jó Istennek, de rovarirtásaikkal kiszámíthatatlan nemzeti hasznot is produkáló, megbecsülhetetlen jóltevői a gazdaembernek.

Ismertetjük is iskoláinkban a hasznos madarakat tanítványainknak, szivre, lélekre ható és figyelmüket az anyagi haszonra is felhívó előadásokat tartva nekik. Számításokat teszünk előttük, értelmükhöz mért lehető érzékeltetés mellett mutatva ki: mit, mennyit képes egyetlen madárcsalád elfogyasztani a káros rovarok özönéből, mily foku az egyes családok szaporodási képessége, étvágya, hasznossága stb.

Rendezünk madárnapokat. Ligetekbe, erdőkbe vonulunk. Végighallgattatjuk a berekben, erdőben felhangzó madárkoncerteket. Megismertetjük a kis pacsirta fel ég felé bocsátott kedves énekével, mellyel hálát zengedez a mezők liliomát ékesen pompázó, az égnek madarait atyai gondoskodásával tápláló, az ő élelmét is minden alkalommal megadó áldott jó Atyához.

Utánpróbáltatjuk a kicsiny fülemile csattogó dalát, melyről gyermekesen naiv kedvveléssel ismerik el, hogy a jó Isten csak neki adta azt az utánozhatlan bűbájjal teljes, édes-bus zenei hangokat.

És a szívükre, lelkükre ható, oktató magyarázatok hatása alatt, lelkes elismerés hangján nyilatkoztatják

ki, hogy: bizony-bizony Istennek nem tetsző, vétkes dolgot követ el az a rossz fiu, aki a jó Isten e kedves, hasznos teremtséit, e nekünk dalukkal kellemes perceket, ingyen végző tisztító munkáikkal valósággal nemzeti vagyonosodást produkáló, hasznot nyújtó, fürge kis állatkákat szívtelen ridegséggel pusztítja.

Szóval: találékonynál találékonyabb dolgokat követünk el acélból, hogy madárkainkat megszerettessük, megkedveltessük tanítványainkkal. Azokat necsak hagyjuk élni, de megélhetésüket, szaporodásukat tőlünk telhetőleg elősegítsük, segítessük.

És mégis, fájdalom, vidékünkön egy eléggé meg nem róható körülmény közrejátszása folytán a madarak védelme, azok szaporodhatásának elősegítése nem vihető keresztül teljes egészében.

Többször megtörtént már, hogy iskolámból hiányzó, különösen az oláh gyermekek, azért nem jönnek fel, mert madártojást szedni vonultak ki.

Lakik itt egy egyén, ki úgy látszik, környékbeli tekergni szerető iskolásgyermekkel tartatja ki magát az év egy részén keresztül. Ez a személy becsületesebb munka hiányában pár fillérért tele kalapok, kosarak számra gyűjteti össze a madártojásokat, kezdve a fecskén, keresztül az összes madárfajon, kivéven csupán a verebet, melyekkel, mint tudakozódásom után értesültem, tüzletszerű, inkább kül-, mint belkereskedést tűz, nagy nemzetgazdasági károsodást okozva vele vidékünk gazdaközönségének.

Tanítványaim sokáig nem szóltak ez esetről. Illetve eszembe sem jutott ily irányban kiterjeszteni figyelmemet, kikérdezni őket. De midőn bámulva vettem észre, hogy a csak hat évvel is előbb madárdaltól hangos berkünk, Radánc nevű erdőnk ma oly szomorú, csendes, zajtalan, s csak elvétve hangzik madárzene, egy-egy fülemilecsattogás, a férges sokasága